

طرح درس

۱. عنوان درس: ادیان ایران باستان

۲. شماره درس:

۳. منابع

منابع و مأخذ مورد استفاده برای ارائه مباحثت کلاسی

پورداود، گاتها، یشتها، ویسپرد و خرده اوستا.

دوستخواه، اوستا (وندیداد)

***

الیاده، میرچا، ۱۳۷۳، آیین گنوی و مانوی، ترجمه اسماعیل پور، تهران.

اولانسی، دیوید، ۱۳۸۰، پژوهشی نو در میتراپرستی، ترجمه مریم امینی، تهران.

بویس، مری، ۱۳۷۶، تاریخ کیش زرتشت، ۳ جلد، ترجمه همایون صنعتی زاده، تهران.

جلالی مقدم، مسعود، ۱۳۷۲، آیین روانی، مکتب فلسفی-عرفانی زرتشتی بر مبنای اصالت زمان، تهران.

زنر، آرسی، ۱۳۷۵، طلوع و غروب زرتشتی گری، ترجمه تیمور قادری، تهران.

شایگان، داریوش، ۱۳۴۶، ادیان و مکتب های فلسفی هند، تهران

دوشن گیمن، ژاک، ۱۳۷۵، دین ایران باستان، ترجمه رویا منجم، تهران.

وزمازرن، مارتون، ۱۳۸۰، آیین میترا، ترجمه بزرگ نادرزاده، تهران.

یارشاطر، احسان، آیین مزدکی، در تاریخ ایران کمبریج، ج ۳(۲)، ترجمه انوشه، تهران، صص ۴۴۷-۴۸۳.

منبع درسی:

بویس، مری، زردشتیان، باورها و آداب دینی، ترجمه عسگر بهرامی، تهران.

۴. اهداف

آشنایی دانشجویان با باورها و اعتقادات اقوام آریایی (بخصوص ایرانیان) قبل از مهاجرت به داخل فلات ایران؛ شناخت اساطیر، آیین‌ها و ادیان ایرانی قبل از اسلام؛ روند تحول ادیان ایران باستان تا ظهور اسلام.

۵. تعهدات دانشجو

ارائه تکالیف درسی که به صورت سوال در هر جلسه برای جلسه بعد تعیین خواهد شد و مشارکت در مباحثت کلاسی.

۶. پیش نیازها

۷. شیوه محاسبه نمره

ارائه تکالیف درسی در طول ترم و مشارکت در بحث‌های کلاسی ۱۰ نمره، امتحان پایانی درس ۱۰ نمره

کلثوم غضنفری

استناد درس

تقویم آموزشی درس ادیان ایران باستان

عنوان بحث	هفته / جلسه
معرفی سرفصل درس، بررسی منابع	۱
مکاتب اصلی در مطالعات ادیان و آیین‌های ایرانی پیش از اسلام، بررسی اعتقادات نخستین ساکنان بومی فلات ایران	۲
اقوام هند و اروپایی زبان، چگونگی مهاجرت این اقوام و شاخه بندی آنان، همزیستی هندیان و ایرانیان و جدایی از هم، اعتقادات و اساطیر اقوام هند و ایرانی پیش از جدایی	۳
زمان زرتشت، زادگاه زرتشت و تحولات مربوط آن	۴
بررسی باورهای زرتشتی	۵
بررسی باورهای زردشتی	۶
مناسک و ادب و رسوم زرتشتی	۷
بررسی اخلاقیات زرتشتی، ساختار اجتماعی دین زرتشتی، بررسی متون زرتشتی باقیمانده	۸
مانویت و باورهای آن، مانویت به عنوان دینی ایرانی	۹
جهانبینی مانوی، متون مانوی باقیمانده	۱۰
آیین زدکی و باورها، جهانبینی مزدکی	۱۱
زروانیسم و اعتقادات مربوط به آن، زروانیسم و دین زردشتی، تاثیرات زروانیسم بر حیات فکری ایرانیان	۱۲
دین میترا، باورها و اعتقادات	۱۳
چگونگی نفوذ میترائیسم به روم و میترائیسم غربی، آثار باقیمانده	۱۴
نقش هویتی آیین‌ها و ادیان ایران پیش از اسلام	۱۵
برخورد و موضع اسلام در قبال آیین‌ها و ادیان باستانی	۱۶